

azért, hogy taníthasson, és még azt sem mondták neki sehol, hogy köszönöm; ez a fiú is bolondnak tartja.

Nyeldeste a parfait-t. Már nem esett jól neki. Kért a pincértől egy pohár vizet. Érezte, lenne még mondanivalója a fiú számára, de hirtelen maga előtt látta a kis Maki bánatos pofáját.

Milyen szomorúan fogja őt nézni, ha most egy órácskát késik.

SZABÓ IRÉNE

ÁRNYÉKOROSZLÁN

A kavicsok között kuporgott. Szerette, ha senki sem veszi észre, és azt is szerette, ha békén hagyják. Színes, szivárványos karikák vették körül. Rossz volt a szeme. Sose beszélt róla. Ezeket a karikákat is szerette. Még elvehetik, ha mások tudomására jut. A kisfiú nem szívelte mások tudomását — hiszen olyan kevés ideje maradt játszani, képzelődni a mások tudomása mellett. Naponta, a délutánok birtokában, a széttártkarú ámulatok jószágában csiklandozta a porszemeket. — Ó, csodálatos délutánjai a szélnek, a kavicsjátéknak és a csöndnek. Csodálatos délutánjai a játékosoknak.

A fekete oroszlánszerű árnyék a legkedvesebb barátja volt. Minden délután megjelent a ház oldalán, egész testével elborítva a falat. Mancsai a kavicson nyugodtak. Szép nagy állat volt. A kisfiú a feje alá szokott ülni, és gyakran fölpillantani rá. Amikor aztán amaz bölintott a fejével, azonnal tudta, hogy játszani invitálja. Az is előfordult, hogy napokig nem bölintott. Ilyenkor tépelődve találgatta, mi baja lehet a nagy fekete oroszlánnak? Beteg, vagy bántja valami? Sosem jött rá. A még ennél is rosszabb az volt, hogy az oroszlán nem jött, egyszerűen elmaradt. Ezekben a napokban kétségbeesve emésztette magát és hívogatta. — Ó, csodálatos délutánjai a ragaszkodásnak.

Aztán elteltek hetek, hónapok. Nem is tudta, mi történik vele. Vitték, cipelték, beszéltek, hang és érintésország nehéz vasajtói döngtek. Mintha mindent, amit szeretett, idegen hatalmak töröltek volna el szivárványos köreiből. A szűkülő és táguló — valahol teljesen fénytelen körök megmaradtak ugyan — ám a többiek sikoltó feketén, özszemosódva léteztek csak. Sok mindent mondtak neki ez idő tájt. Nem érdekelte. Az oktatóhangokat nem neki találták ki, a vigasztalókkal meg nem lehetett mit kezdeni ebben az irdatlan sötétben. Hamar megsejtette, hogy ezentúl új módszerek kellenek a játékhoz, ha nem akarja a szivárványos, üresen vibráló tengert magára haragítani.

A kitalált formák lehetnek szebbek, mint az igaziak. A játékra most rengeteg idő akadt. A legközelebb levő tárgyakból indult ki. Formát kikapogatót, szint pedig keresztelt. A puha takaró így sötétzöld lett — a rajta levő pizsama hol fehér, hol halványkék. Napok teltek el, míg mindennek szint adott, és kezdte jól érezni magát közöttük. Ennek a játéknak megvolt az a roppant előnye, hogy mindig saját tetszése szerint osztogatta a színeket, amiben az égvilágon senki nem akadályozhatta meg. Az árnyékoroszlán gyakran eszébe jutott, de minden színek ismerete elégtelennek bizonyult felidézésére. Elképzelt ő oroszlánt, viszont ezekben az esetekben mindig olyan igazi, nagyszőrényű, karmos állatok fújtak és vicсорítottak rá.

Hanem a huszonnégy órák lépésben vonszolódtak. És eljött az a különös délután, ahol a játékok riadva kapaszkodtak egymásba, valami fájdalmas realitásba a csapongó, irreális elemekkel együtt. Kiemelték őt a megszokott, kikapogatót ismerésből, hogy időszakosan egy teljesen ismeretlen forma és tárgyhelyzetbe tegyék. Az orvosok és az ápolók jódos szagával beleköltözött a félelem — amit eddig tulajdonképpen még nem ismert.

Kinn az utcán esett az eső. Szarvasbogarak másztak elő a csatornákból, és a levegőn növekedni kezdtek. A kisfiút fölvették a hátukra és becipelték valami alagútba, ahol ráfektették a sötétzöld takaróra. Ezután dagadt, páncélos testüket billegtetve — elmentek. A takarótól nem messze a hosszú, vékony, színes gyertyák égtek pislákolva. Lángjuk időnként mintha összekapcsolódnék, egy hanyagmozgású, fényes kígyót formázva. Ez a kígyó szabályos periódusonként darabokra hullott, majd újból összeállt egésszé. Minden ilyen cselekedete után közelebb-közelebb került a kisfiúhoz, aki a füsttől és a félelemtől megmerevedett. Összeszorított kezei között szorongatta azt

a szürke kavicsot, amiről biztosan tudta, hogy szürke, és amit sikerült átmenteni a mostanba. — „Nem sírok — gondolta — ha az agyamban túrkálna ez a tűz, akkor sem sírnék.” — Bódulat ereszkedett rá.

A füsttől, vagy valami mástól elsötétült falon árnyékoroszlánok hancúroztak. Kölykök lehettek. Újból a lángkigyó meleg lehelete csapta meg az arcát. Most hirtelen észrevette oldalt a nagy fekete oroszlánt, amint éppen méltóságteljes tartással fejét őfelé fordította. Az oroszlán vak volt. Az oroszlánkölykök odafutottak hozzá. Körülszaladozták, átbújtak alatta. Amaz túrte egy darabig, meg kell hagyni, elég rövid ideig. Aztán feléjük csapott a mancsával és egymás után lenyeldeste őket.

A szarvasbogarak újból előkerültek. Szarvuk között a kisfiú különös bogárszemeket fedezett fel. Az árnyékoroszlán ingerülten tátogott, de nem mozdult. A szarvasbogarak incselkedni kezdtek vele, közel vonultak hozzá, és rekedtes hangjukkal oroszlánbögést próbáltak utánozni. Az árnyékoroszlán mozdulatlan maradt.

A kisfiú körül tekerő tűzkigyó a hangoktól szétesett és egyenesen az arcára hullott a tüzes parázs. Amit még látott, az oroszlán ugró sziluettje volt, amint éppen a szarvasbogarak közé veti magát.

Este ébredt. Az ápolónő hőmérőzte. Arcán kötést tapogatott ki. Megkérdezte — hány óra van? A válasz csöndesen érkezett — kilenc múlt. Magában azt gondolta, az oroszlán gonoszul viselkedett; és nem értette, hogy délután egy árnyékoroszlán hogyan is lehet gonosz.

VARGA JÁNOS

S Z I N K R O N

Csendes, nyárvégi idő volt. Fehéren ringott a Dovabella a szigligeti kikötő-öbölben. Ég és víz találkozásánál mint kis áttetsző háromszögek mozogtak a vitorlások a messzeségben.

Induláshoz készülődtem. A báméskodók népes csoportjából egy húsz év körüli fiatalember vált ki, és odajött a hajóhoz.

— Merrefelé tart, uram?

— Ezzel a széllel legfeljebb Keszthely vagy Győrök felé lehet...

— Elvinne Keszthelyre? — kérdezte.

Sovány, nyílt arcú fiú volt, legalább négynapos szakállal.

— Elvihetem. Oldja el a kötelet, aztán ugrás... Indulunk!

Rendes kölyöknek látszott; a fiatal nemzedéknek abból a fajtájából, akik ilyen tájt ezrével tenyésznek a tó környékén, s akiket jól ismertem. Miután rendbehozta magát, szakállát levakarta és jóllakott, elhasaltunk a fedélzeten, és ki-ki elmesélte a nyár történetét...

A komolyabb zúrok Örvényesnél kezdődtek. Hátramaradtam, hogy valami ép-kézláb kaja után nézzek a vegyesboltban. Vince és Köles, a barátaim — legjobb lesz, ha mégis így nevezem őket — az utolsó házak után vagy ötszáz méterrel, az országút melletti árokban vártak rám, ketten négyfelé dőlve a kimerültségtől. Nekiestünk a szalonnának. Az utolsó pénzünkön vettem. Rágós, leginkább az ócska, bűdös autógumira emlékeztető számárszalonna volt, de hosszú időre az egyetlen „tápláló” ételünknek ígérkezett. (Gyümölcsöt, azt annyit lophattunk, amennyi jólesett; csakhogy, éppen emiatt, már egyáltalán nem esett jól...) Szóval, rágtuk a szalonnát szorgalmasan. Hogy végeztünk a mostanra szánt adagokkal, Vince és Köles megint eldőltek, mint két sószás. Jobbnál jobb kocsik húztak el. Egészen üresek is. Ha ezt a hullámot nem használjuk ki, gondoltam, sötétedés előtt nem érünk Badacsonyba semmiképpen.

Az idény vége már a levegőben lógott. Ez az út — stoppal a tó körül, ez lett volna az utolsó valamirevaló heccünk, a betetőzése a nyárnak: Nem a gyorsaságra mentünk, hanem hogy sok jó élményünk legyen. Időmilliomosok voltunk; senki-háziak, kétes egzisztenciák: érettségi után, de még katonásdi vagy egyetem előtt, többnyire munka nélkül is majdnem mindannyian. Földváron már kezdett érdeklődni becses személyeink iránt a rendőrség is. A bűnesetek határait azonban messze elkerültük. Tulajdonképp szelíd, jóra való krapekok voltunk ebben az értelemben. Hanem valahogy mintha megártott volna nekünk a túl nagy szabadság. Egy idő után egyszerűen nem tudtunk mit kezdeni vele, és így magunkkal se igen. Lassanként széthullott a banda. Köles, Vince és én voltunk az egyik frakció.